

Analiza financijskih izvještaja tvrtke APIS IT d.o.o.

Tokić, Gabrijel

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:141745>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

Završni rad

Analiza financijskih izvještaja tvrtke APIS
IT d.o.o.

Mentor:

prof. dr. sc. Ljiljana Vidučić

Student:

Gabrijel Tokić

Split, srpanj, 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Definicija problema.....	4
1.2. Cilj rada	4
1.3. Metode rada	5
1.4. Struktura rada.....	6
2. POJAM I VRSTE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	7
2.1. Vrste finacijskih izvještaja	7
2.1.1. Bilanca	8
2.1.2. Račun dobiti i gubitka.....	12
2.1.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	13
2.1.4. Izvještaj o novčanom toku	14
2.1.5. Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice	16
2.1.6. Bilješke uz finacijske izvještaje.....	17
2.2. Korisnici finacijskih izvještaja.....	17
2.3. Cilj finacijskog izvještavanja	18
3. METODE ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	18
3.1. Analiza putem finacijskih pokazatelja	19
3.1.1. Pokazatelji likvidnosti.....	19
3.1.2. Pokazatelji zaduženosti.....	20
3.1.3. Pokazatelji aktivnosti.....	21
3.1.4. Pokazatelji ekonomičnosti	22
3.1.5. Pokazatelji profitabilnosti	22
3.1.6. Pokazatelji investiranja	23
3.2. Horizontalna analiza	24
3.3. Vertikalna analiza	24

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA TVRTKE APIS IT D.O.O.	25
4.1. Opće informacije o društvu APIS IT d.o.o.....	25
4.2. Financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja.....	28
4.2.1. Pokazatelji likvidnosti.....	30
4.2.2. Pokazatelji zaduženosti.....	31
4.2.3. Pokazatelji aktivnosti.....	32
4.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti	33
4.2.5. Pokazatelji profitabilnosti	34
4.2.6. Pokazatelji investiranja	35
4.3. Horizontalna analiza	35
4.4. Vertikalna analiza	37
5. ZAKLJUČAK	39
LITERATURA.....	40
POPIS SLIKA	42
POPIS TABLICA.....	42
SAŽETAK.....	43
SUMMARY	43

1. UVOD

Financijsko izvještavanje se koristi radi informiranja potencijalnih korisnika koji bi mogli lakše saznati ključne podatke o poduzeću i jednostavnije donositi vlastite odluke. Izvještaji moraju biti jasni i točni kako bi svim korisnicima omogućili sadržaj koji će im biti razumljiv i dostupan u svakom trenutku. Financijski izvještaji sadrže podatke i informacije o poslovanju društva u proteklom obračunskom razdoblju. Financijska analiza predstavlja važan alat kojim se koriste financijski menadžeri pri donošenju odluka vezanih za poslovanje poduzeća. Analiza financijskih izvještaja omogućava uvid u sadašnje rezultate poslovanja, ali također omogućava uvid u razvoj poslovanja tijekom određenog vremena. Na temelju prethodno prikupljenih informacija i podataka, analiza može utjecati na buduće rezultate i performanse poduzeća. Prethodi procesima upravljanja, točnije procesu planiranja u društvu koji čini sastavni dio upravljanja.

1.1. Definicija problema

U vremenu koje je popraćeno stalnim promjenama i nestabilnošću tržišta vrlo je važno predvidjeti buduće trendove, te na osnovu analiziranih podataka iz prošlosti poboljšati ili makar zadržati poslovni uspjeh i dugoročno opstati na tržištu. S obzirom na značaj koji analiza financijskih izvještaja ima za korisnike, problem rada se može definirati kao procjenu važnosti i složenosti analize financijskih izvještaja. Uprava provodi financijsku analizu kako bi imala pristup o tome da li poduzeće posluje usporedo njegovom ulaganju i gdje se mogu očekivati prilike ili pak potencijalne poteškoće u poslovanju.

1.2. Cilj rada

Cilj ovoga rada je na temelju teorijskih spoznaja izvršiti empirijsku analizu teoretskim dijelom i znanstvenim metodama kako bi se na primjeru poduzeća APIS IT. Putem financijskih izvještaja promatrane tvrtke će se pomoću financijskih pokazatelja pokazati kako posluje i kako bi se mogle njezine slabosti i nedostaci poboljšati. I to ne samo s ciljem poželjnijeg poslovanja nego i održavanja likvidnosti te pospješivanja profitabilnosti

1.3. Metode rada

U ovom su se završnom radu koristile sljedeće metode¹:

- a) metoda indukcije – počevši s početnim premišljanjima i iznošenjem pojedinačnih činjenica. Skupljanjem ih u jednu misaonu cjelinu dobit će se konačni zaključak na temelju prethodno iznesenih činjenica.
- b) metoda dedukcije – opća znanja će poslužiti u pronalaženju novih zaključaka.
- c) metoda sinteze – putovanjem kroz teorijski dio rada i objašnjavanje značenja financijskih izvještaja, indikatora koji donose odgovor na poslovanje poduzeća i samu interpretaciju rezultata donijeti će se konačni zaključak
- d) metoda klasifikacije – prvo će se krenuti od spoznaja. Zatim će se to iskoristiti kako bi se raspodijelilo pojmove u grane koje će služiti za upotpunjavanje i objašnjavanje predloženih informacija.
- e) metoda deskripcije – koristit će se opisivačke tehnike koje očitavaju snagu dočaravanja činjenica predmeta i procesa u prirodi
- f) metoda kompilacije – te će se preuzimanja tuđih rezultata znanstvenoistraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja
- g) metoda mjerenja – mjerit će se promatrani pokazatelji poslovanja

---

¹ Metode znanstvenih istraživanja

http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istrazivanja.pdf posjećeno (26.6.2017)

1.4.Struktura rada

Rad se sastoji od pet cjelina. U prvom dijelu rada, odnosno u uvodnom dijelu rada, definira se temeljni problem istraživanja, zatim ciljeve i metode rada, te konačno strukturu rada.

U drugom dijelu rada, dan je teoretski osvrt na pojam i vrste financijskih izvještaja. Pri tom su obuhvaćeni i objašnjeni ciljevi sastavljanja financijskih izvještaja, te korisnici koji ih primjenjuju.

U trećem dijelu rada, putem metoda analize financijskih izvještaja među kojima su najpoznatije analiza putem pokazatelja, horizontalna analiza i vertikalna analiza osvjetliti će pristup financijskim izvještajima, te njihovoj namjeni i primjeni u praksi.

U četvrtom dijelu, daje se analiza slučaju, tj. analiza financijskih izvješća na temelju primjera iz realnog života i tvrtke koja trenutno posluje vrlo dobro, te nije u blokadi. Iznijeti će se opće informacije u društvu APIS IT d.o.o. kako bi bili bolje upoznati s čime se tvrtka bavi i koje su njezine kvalitete. Financijski izvještaji će poslužiti u analiziranju poslovanja na primjeru promatranog poduzeća.

U zaključnom će se dijelu rada donijet će se zaključna razmatranja nekakav promišljeni odgovor na prethodno iznijete informacije iz teorijskog i praktičnog dijela završnog rada.

2. POJAM I VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji poduzeća služe kao zapisi i evidencije koji menadžerima olakšavaju praćenje i vođenje izvještaja u formi koja im je pregledna i jednostavna za korištenje. „Cilj je financijskih izvještaja pružiti informacije o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja subjekta, što je korisno širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka.“² Temelj njihovog pronalaženja i interpretiranja nalazi se u računovodstvenom sustavu koji za zadatak ima bilježiti podatke na temelju povijesnih činjenica koje bi mogle igrati važnu ulogu u budućnosti. „Računovodstveni sustav, kao najznačajniji dio informacijskog sustava poduzeća, može se opisati kao proces prikupljanja financijskih podataka, njihova procesiranja, tj. obrade i sastavljanja računovodstvenih informacija, i to najčešće u formi financijskih izvještaja koji su usmjereni različitim korisnicima (donositeljima odluka)“³ U ispunjavanju navedenih ciljeva financijski izvještaji moraju biti objektivni i realni, što se osigurava njihovom revizijom, koju provode neovisni revizori. Ključna je pravodobnost zbog njihove prijevremene pripreme kako bi se ispunili utvrđeni ciljevi i svrha izvještavanja

2.1. Vrste financijskih izvještaja

Financijsko izvještavanje predstavlja završni korak u računovodstvenom procesu jer je potrebno prije toga prikupiti informacije da bi se mogli iznijeti podaci koji su obrađeni od strane stručnjaka osposobljenih za njihovo prezentiranje donositeljima odluka i njihov istinit prikaz. U temeljne financijske izvještaje u Hrvatskoj prema Zakonu o računovodstvu⁴ spadaju:

1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
2. Račun dobiti i gubitka
3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
4. Izvještaj o novčanim tokovima
5. Izvještaj o promjenama kapitala
6. Bilješke uz financijske izvještaje

---

² Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 2004, str. 24-25

³ K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008. Str. 180

⁴ Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16

2.1.1. Bilanca

„**Bilanca(izvještaj o financijskom položaju)** je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza gospodarskog subjekta na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine“⁵ (tablica 1.). Podaci iz bilance isključivo su prikupljeni i analizirani na temelju povijesnih troškova. Oni su iz istog razloga namijenjeni općoj procjeni vrijednosti tvrtke i nemaju doticaj s tržišnim promjenama.

„ Prema međunarodnim standardima financijskog izvještavanja elementi koji su u izravnom odnosu s mjerenjem financijskog položaja jesu sredstva (imovina), obveze i glavnica (kapital).“⁶

a) imovina (sredstvo) je resurs koji je pod kontrolom poduzeća, koji proizlazi iz prošlih događaja i od kojeg se očekuje buduće ekonomske koristi;

b) obveze su postojeći dugovi poduzeća, proizašli iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje smanjenje resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi;

c) kapital (glavnica) jest ostatak imovine nakon odbitka svih njegovih obveza.⁷

U računovodstvenom svijetu mora postojati ravnoteža između aktivnog dijela imovine i pasivnog dijela izvora imovine(obveze) i kapitala. Ukoliko te dvije međusobno povezane stavke nisu uvjetovane radi se o grešci koju treba ispraviti retroaktivno kako bi se predvidjelo buduće poslovanje poduzeća.

Prema pojavnomobliku sistematizira se na⁸:

- **Materijalna imovina** – predstavlja sve one oblike koji imaju fizički, materijalni oblik (zgrade, postrojenja, oprema, zalihe...)
- **Nematerijalna imovina** je imovina bez fizičkih obilježja(nije opipljiva) te koja se može identificirati.

⁵ Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „ Financijski menadžment IX. dopunjeno i izmijenjeno izdanje“, Zagreb 2015., str.425

⁶ Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 2004., prijevod s engleskog jezika, HZRFD, Zagreb 2004., str. 32.

⁷ K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str. 53

⁸ Prema kriteriju pojavnog oblika imovina se može sistematizirati i u tri skupine: stvari,prava i novac. Najčešće se ipak koristi sistematizacija na materijalnu i nematerijalnu imovinu.

Prema vremenu očekivanom u kojem će se imovina transformirati u novčani oblik⁹:

- **Kratkotrajna imovina** je oblik imovine poduzeća gdje se nalaze sva sredstva unovčiva s rokom do godine dana. Kapital investiran u tu vrstu imovine stalno mijenja svoj oblik (Slika 1.).

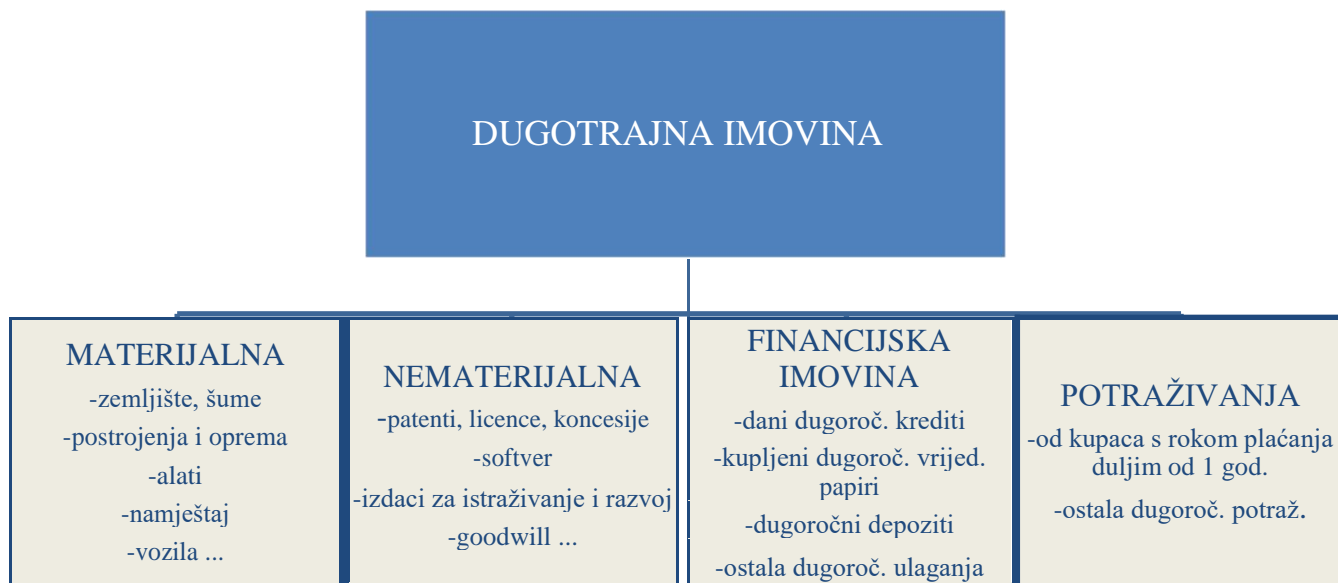
Slika 1 : Oblici kratkotrajne imovine

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačar, S. Sever, L. Žager, "Analiza financijskih izvještaja", Masmedia, Zagreb 2008.,str. 56

- **Dugotrajna imovina** je oblik imovine u kojem sva sredstva koja su unovčiva u rokovima dužim od godine dana i trajno služe u poslovnom procesu. (Slika 2.)

---

⁹ Imovina se razgraničuje na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu prema vremenskom kriteriju, tj. prema vremenu u kojem se očekuje da će se neki oblik imovine pretvoriti u novac (uobičajeno jedna godina). Kod poduzeća gdje proizvodni ciklus dugo traje (dulje od jedne godine) taj se kriterij korigira duljinom proizvodnog ciklusa.

Slika 2 : Oblici dugotrajne imovine

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008, str. 57

Izvore imovine klasificiramo prema određenim kriterijima. Ovisno o tome tko je uložio imovinu u poduzeće, da li sam vlasnik ili neki drugi privredni subjekt, izvore imovine dijelimo prema vlasništvu na¹⁰ ;

- Vlastite izvore (kapital ili glavniciu)
- Tuđe izvore (obveze)

Prema roku dospijeća razlikujemo¹¹:

- Kratkoročne izvore (kratkoročne obveze)
- Dugoročne izvore (dugoročne obveze)
- Trajne izvore (kapital ili glavniciu)

Vlastiti izvori financiranja su oni u kojima nositelj gospodarske aktivnosti svoje potrebe za financijskim sredstvima zadovoljava isključivo iz vlastitih izvora. Dok s druge strane, tuđi izvori ili obveze predstavljaju sredstva posredstvom financijskih tržišta korištenjem tuđih izvora sredstava.

¹⁰K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008, str. 59

¹¹K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str. 59

Po ročnosti ih dijelimo vremenu koje provedu u poduzeću i na koji način. Trajni izvori su oni koji ostaju u poduzeću i predstavljaju temelj tj. kapital, a izvori tog kapitala ovise o ročnosti te predstavljaju njegove obveze koje će se trebati podmiriti u danom roku.

Tablica 1. Prikaz skraćene bilance (na određeni datum)

AKTIVA	PASIVA
A. Potraživanja za upisani, a neplaćeni kapital	A. Kapital i rezerve
B. Dugotrajna imovina	I. Upisani kapital
I. Nematerijalna imovina	II. Premija na emitirane dionice
II. Materijalna imovina	III. Revalorizacijska rezerva
III. Financijska imovina	IV. Rezerve
IV. Potraživanja	V. Zadržani dobitak ili preneseni gubitak
C. Kratkotrajna imovina	VI. Dobitak ili gubitak tekuće godine
I. Zalihe	B. Dugoročna rezerviranja
II. Potraživanja	C. Dugoročne obveze
III. Financijska imovina	D. Kratkoročne obveze
IV. Novac u banci i blagajni	E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja I nedospjela naplata prihoda	F. Ukupno pasiva
E. Gubitak iznad visine kapitala	G. Izvanbilančni zapisi
F. Ukupna aktiva	
G. Izvanbilančni zapisi	

Izvor : Obrada autora Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski Menadžment“, IX. izd., Zagreb 2015.

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka sastoji se od prihoda, rashoda i financijskog rezultata (tablica 2.). Najčešći cilj poslovanja poduzeća je profitabilnost.¹²

➤ **Prihodi** predstavljaju “povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenja obveza, što ima kao posljedicu povećanje glavnice, ali ne ono u vezi s uplatama vlasnika”¹³

Prihodi se prema ZOR-u¹⁴ dijele na :

1. poslovne prihode
2. prihode od financiranja
3. izvanredne prihode

➤ **Rashodi** “čine negativnu komponentu financijskog rezultata. Nastaju kao posljedica trošenja, odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza.”¹⁵ Za razliku od prihoda oni će utjecati na smanjenje glavnice ili kapitala iz čega proizlazi da suprotno djeluju na kapital od prihoda.

Rashodi se dijele na¹⁶ :

1. poslovne rashode
2. financijske rashode
3. izvanredne rashode

Financijski rezultat poslovanja izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka ovisno o visini prihoda nad rashodima ili obrnuto.

DOBIT Ukoliko su prihodi veći od rashoda

GUBITAK Ukoliko su prihodi manji od rashoda.

---

¹² Račun dobiti i gubitka, dostupno na :
https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Racun_dobiti_i_gubitka.pdf (posjećeno 26.07.2017)

¹³ K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str. 68.

¹⁴ Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment, IX. izd., Zagreb 2015. Str. 427.

¹⁵ K. Žager, I. Mamć Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str. 71.

¹⁶ Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment, IX. izd., Zagreb 2015, str. 427.

Tablica 2. Skraćeni prikaz računa dobitka i gubitka (za razdoblje jedne izvještajne godine)

Redni br.	Pozicija
1.	Prihodi iz osnovne djelatnosti
2.	Rashodi iz osnovne djelatnosti
3.	Prihodi iz drugih aktivnosti
4.	Rashodi iz drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7a.	Dobitak prije oporezivanja (1+3+5 minus 2+4+6)
7b.	Gubitak prije oporezivanja (2+4+6 minus 1+3+5)
8.	Porez na dobit ili gubitak
9a.	Dobitak financijske godine (7a.-8)
9b.	Gubitak financijske godine (7b.+8. Ili 8 minus 7a)

Izvor : Obrada autora Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment“, IX. izd, Zagreb 2015. Str. 428

2.1.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o sveobuhvatnom dobitku omogućava korisnicima financijskih izvještaja lakšu analizu promjena u kapitalu jer odvojeno iskazuje promjene u kapitalu nastale kao rezultat transakcija u koje nisu uključeni vlasnici. U ostali sveobuhvatni dobitak ubrajaju se prihodi odnosno rashodi koji su rezultat položaja i ekonomskih uvjeta poslovanja u kojima djeluje neki poslovni subject, a zapravo su izvan utjecaja menadžmenta.¹⁷

U izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti trebaju se uključiti sljedeće stavke¹⁸ :

- a) Svaki sastavni dio ostale sveobuhvatne dobiti razvrstan po vrsti, bez svote pod b),
- b) Udjel u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava i zajedničkih pothvata obračunanih metodom udjela,
- c) Ukupna sveobuhvatna dobit
- d) Ukupna sveobuhvatna dobit razdoblja pripisana
: -vlasnicima manjinskih udjela,
-vlasnicima matice.

¹⁷ Dr. Sc. Marino Turčić ; „Ciljevi dobrog prezentiranja financijskog izvještaja“, RRIF br. 8/12, str.45

¹⁸ Mag.oec., univ. Spec, oec. ; „X. Izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku“, RRIF br. 1/11, str. 171

2.1.4. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom tijeku daje prikaz priljeva i odljeva novca i novčanih ekvivalenata u jednom obračunskom razdoblju. Iz izvještaja o novčanom tijeku može se saznati na koji način društvo stvara novac i kako ga troši, što nije moguće iz podataka iz drugih financijskih izvještaja.¹⁹

Novčane tijekove treba obavezno promatrati i analizirati kroz tri segmenta izvještaja²⁰:

1. izvještaj o novčanim tijekovima od operativnih (poslovnih) aktivnosti pokazatelj je opsega u kojem su operativne djelatnosti trgovačkog društva ostvarile dostatne gotovinske tokove za očuvanje poslovne aktivnosti
2. izvještaj o novčanim tijekovima od investicijskih (ulagateljskih) aktivnosti prikazuje primitke od učinjenih investicija i izdatke za nabavu dugotrajnih resursa koji su namijenjeni ostvarenju buduće dobiti.
3. izvještaj o novčanim tijekovima od financijskih aktivnosti uključuje transakcije trgovačkog društva s njegovim vlasnicima i transakcije s kreditorima koji posuđuju novac. Financijske aktivnosti uključuju posudbe i vraćanja kratkoročnih i dugoročnih dugova. Međutim, gotovinska plaćanja trgovačke robe dobivene na kredit i plaćanja kamata ubrajaju se u operativne aktivnosti.

Metode sastavljanja izvještaja o novčanom tijeku²¹ su:

- Indirektna (neizravna) metoda prikazuje novčani tijek od poslovnih aktivnosti kao usklađenje dobitka ili gubitka za nenovčane rashode i nenovčane prihode te promjene u kratkotrajnoj imovini i kratkoročnim obvezama (tablica 3.).
- Direktna (izravna) metoda prikazuje bruto novčane primitke i bruto novčane izdatke zasebno za svaku aktivnost (poslovne, investicijske i financijske) (tablica 4.).

---

¹⁹ Jasna Vuk, dipl.oec i ovl. rač. *, IX. Izvještaj o novčanom tijeku, RRIF br. 1/13, str. 193

²⁰ V. Belak, N. Vudrić, Osnove suvremenog računovodstva, Belax Excellens d.o.o, Zagreb 2012. str. 58.-

²¹ Jasna Vuk, dipl.oec i ovl. rač. *, ix. izvještaj o novčanom tijeku, RRIF br. 1/13, str. 195.

Tablica 3. Primjer obrasca Izvješća o novčanom tijeku za razdoblje od jedne izvještajne godine – indirektna metoda

<i>Poslovne aktivnosti</i>	
Neto dobitak	
Usklađivanja	
1. Amortizacija	
2. Promjene radnog kapitala	
a) Promjene kratkotrajne imovine:	
<ul style="list-style-type: none"> • smanjenje (povećanje) zaliha • povećanje (smanjenje) potraživanja od kupaca • smanjenje (povećanje) plaćenih troškova budućeg razdoblja • smanjenje (povećanje) ostalih potraživanja 	
b) Promjene kratkoročnih obveza	
<ul style="list-style-type: none"> • povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima • povećanje (smanjenje) ostalih obveza • povećanje (smanjenje) odgođenih plaćanja i prihoda budućih razdoblja 	
1. NETO TIJEK IZ POSLOVANJA	
2. NETO TIJEK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	
<i>Financijske aktivnosti</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje kratkoročnih kredita • Povećanje zadužnica • Otplata obveznica • Plaćene obične i prioritetne dividende 	
3. NETO TIJEK IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	
4. NETO TIJEK NOVCA I NOVČANIH EKVIV. IZ POSLOVNIH, INVESTICIJSKIH I FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (1+2+3)	
5. POČETNI SALDO NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	
6. KONAČNI SALDO NOVCA I EKVIVALENATA (4+5)	

Izvor : Obrada autora Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment, IX. izd., Zagreb 2015., str. 431.

Tablica 4. Primjer obrasca izvješća o novčanom tijeku za razdoblje od jedne izvještajne godine – direktna metoda

<i>Poslovne aktivnosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Novac primljen od kupaca • Novac isplaćen dobavljačima i djelatnicima • Novac isplaćen za poreze i doprinose • Ostali izdaci s temelja poslovnih aktivnosti
1. NETO TIJEK IZ POSLOVANJA
<i>Investicijske aktivnosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Novčane isplate za stjecanje poduzeća, dijelova poduzeća, opreme i druge dugotrajne imovine • Novčani primici od dugotrajne imovine • Novčani primici od naplate glavnice danih kratkoročnih i dugoročnih kredita • Novčani primici od prodaje vrijednosnica i udjela drugih poduzeća (osim novčanih ekvivalenata i onih koji se drže za poslovne svrhe) • Novčane isplate za stjecanje vrijednosnica i udjela drugih poduzeća (osim novčanih ekvivalenata onih koji se drže za poslovne svrhe)
2. NETO TIJEK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
<i>Financijske aktivnosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Novčani utršci od izdavanja dionica, obveznica, komercijalnih zapisa • Novčani primici od kredita • Novčane isplate za stjecanje vlastitih dionica • Novčani izdaci za dividend • Novčane otplate glavnice kredita
3. NETO TIJEK IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
4. NETO TIJEK NOVCA I EKVIV. IZ POSLOVNIH, INVESTICIJSKIH I FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (1+2+3)
5. POČETNI SALDO NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA
6. KONAČNI SALDO NOVCA I EKVIVALENATA (4+5)

Izvor : Obrada autora Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment“, IX. izd., Zagreb 2015., str. 432

2.1.5. Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice

Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice sastavlja se za kapitalna društva (d.d. ili d.o.o) te služi za interno izvješćivanje²². Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje sve promjene na kapitalu koje su se dogodile između dva datuma bilance.

Izvještaj o promjenama kapitala sadržava promjene²³:

- Uloženog kapitala
- Zarađenog kapitala
- Izravne promjene u kapitalu (mimo računa dobiti i gubitka)

²²Dr. sc. Vlado Brkanić, ovl. rač. I ovl. rev. RRIF, br. 3/2003, str. 26

²³ Članak 14. Stavka 1. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 109/07)

2.1.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijska izvješća predstavljaju detaljniju dopunu i razradu podataka iz bilance, računa dobitka i gubitka i izvješća o novčanom tijeku. Bilješke trebaju pratiti razradu podataka u pojedinim izvješćima radu smislene prezentacije ključnih informacija.²⁴

Bilješke su sastavni dio godišnjih financijskih izvješća. Bilješke uz financijska izvješća sastavljaju poduzetnici (trgovačka društva i trgovci pojedinci, poslovne jedinice domaćih poduzetnika otvorene u inozemstvu, poslovne jedinice inozemnih poduzetnika u Hrvatskoj te pravne i fizičke osobe obveznici poreza na dobitak)²⁵

2.2. Korisnici financijskih izvještaja

Korisnici financijskih izvještaja su mnogi protežu se od najmanjih skupina do najvećih među njih spadaju :

- vlasnici udjela i dioničari, zajmodavatelji, dobavljači, ostali kreditori, potencijalni ulagači u vrijednosne papire,
- menadžment, zaposlenici, članovi, uprava, direktori, članovi nadzornih odbora,
- kupci, dužnici, dobavljači
- financijski analitičari, savjetnici, burze, odvjetnici, makroekonomisti, porezne uprave, financijska policija, carinske uprave, državna revizija, državna statistika, izvještajne financijske agencije i financijske tiskovine, opća javnost

---

²⁴ Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment“, IX. izd, Zagreb 2015., str. 434.

²⁵ Dr. sc. Šime Guzić, ovl. rač., XI. Bilješke uz financijska izvješća, RRIF br. 1/13, str. 202

2.3. Cilj financijskog izvještavanja

Cilj financijskog izvještavanja jest informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća i o uspješnosti poslovanja. Informirati korisnike znači predočiti im sve relevantne i istodobno pouzdane informacije u obliku i sadržaju prepoznatljivom i razumljivom osobama kojima su namijenjene.²⁶

Ukratko cilj je pružanje informacija za donošenje razumnih poslovnih odluka. Financijski izvještaji pružaju informacije o financijskoj situaciji i o financijskom uspjehu subjekta tijekom obračunskog razdoblja.

Cilj je financijskih izvještaja pružiti informacije o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja subjekta, što je korisno širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka.²⁷

3. METODE ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Svrha analize financijskih izvještaja je procjena trenda , veličine, dinamike i rizičnosti budućih gotovinskih tijekova tvrtke. Radi stjecanja cjelovite i što objektivnije slike o perspektivi tvrtke čija izvješća su predmet analize, potrebno je dobivene rezultate procijeniti u svjetlu vremenske dinamike, rezultata konkurencije i korporacijske strategije (koja determinira politiku ekspanzije i financiranja) uz pravilan izbor pokazatelja.²⁸

Metode kojima se vrši analiza financijskih izvještaja su :

- Analiza putem pokazatelja
- Komparativna analiza
- Strukturna analiza

---

²⁶K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008. Str. 52

²⁷K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“. Masmedia, Zagreb 2008., str. 180

²⁸Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, „Financijski menadžment“, IX. izd., Zagreb 2015., str.435

3.1. Analiza putem financijskih pokazatelja

Najveći dio podataka koji se koristi pri izračunavanju i analiziranju podataka nalazi se u temeljnim financijskim izvještajima : bilanci, računu dobiti i gubitka te izvještaju o novčanim tokovima. Sami pojam pokazatelj odnosi se na produkt koji se dobije stavljanjem u odnos ekonomskih veličina čiji rezultat predstavlja kretanje poduzeća u dobrom ili lošem smjeru. Stoga se na temelju pokazatelja mogu donijeti odluke potrebne da bi tvrtka dobro poslovala.

3.1.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost imovine ili njezinih dijelova koliko brzo se mogu pretvoriti u gotovinu dostatnu za pokriće preuzetih obveza. Poduzećima je u interesu držati imovinu likvidnom kako bi mogli pravovremeno podmiriti svoje obveze stoga im je nužno očuvati likvidnost. (tablica 5.)

Tablica 5. Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja	kratkoročne obveze
koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor :Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str.248

Koeficijent trenutne likvidnosti ukazuje na sposobnost poduzeća za trenutačno podmirenje obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti prikazuje ima li poduzeće dovoljno kratkoročnih sredstava da podmiri dospjele obveze, a bez prodaje zaliha i poželjna vrijednost mu treba biti 1 ili više od 1 s time da ne odstupa značajno od industrijskog prosjeka. Koeficijent tekuće likvidnosti mjeri sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze ako je <1.5 poduzeće može ostati bez sredstava za podmirenje kratkoročnih obveza, a prema računovodstvenim pravilima i načelima vrijednost pokazatelja bi trebala biti jednaka 2 ili više. Ukoliko se koeficijent financijske stabilnosti smanji tada je veća likvidnost i financijska stabilnost . Ako je vrijednost koeficijenta manja od 1 znači da se iz dijela dugoročnih izvora

financira kratkotrajna imovina, a u suprotnom slučaju ukoliko je veći od 1 dugotrajna imovina biti će financirana iz kratkoročnih obveza.²⁹

3.1.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelj zaduženosti pokazuje koliko se poduzeće financira iz vlastitih izvora sredstava, a koliko iz tuđih izvora sredstava (tablica 6.)

Tablica 6. Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
koeficijent financiranja	ukupne obveze	glavnica
pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata	kamate
faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + amortizacija
stupanj pokrića I	glavnica	dugotrajna imovina
stupanj pokrića II	glavnica + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor : Obrada skupine autora K.Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia,

Zagreb 2008., str. 251

Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji postotak imovine je nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik, a što je manji, niži je financijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja. Koeficijent vlastitog financiranja govori koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavnice) a njegova vrijednost bi trebala biti veća od 50%. Dok je gornja granica odnosa duga i glavnice najčešće 2:1, s udjelom dugoročnog duga ne većim od jedne trećine. Visoka vrijednost ovog pokazatelja ukazuje na moguće poteškoće pri vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata. Stupnjevi pokrića I. i II. se računaju na temelju podataka iz bilance. Vrijednost pokazatelja stupnja pokrića II. mora biti veća od 1. Dio dugoročnih izvora, zbog održavanja likvidnosti, mora biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine.³⁰

²⁹Mr.sc. Vesna Vučemilović, Financijska analiza – financijski pokazatelji, posjećeno <http://www.vsmti.hr/en/courses/course.../2928-5financijska-analiza.html> (30.7.2017)

³⁰N. Šarlija 2009., Analiza poslovanja poduzeća, posjećeno https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf (30.7.2017)

3.1.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poslovanja mjere koliko efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse. Pokazatelji aktivnosti poznati su još pod nazivom koeficijenti obrtaja. Koeficijent obrtaja ukazuje na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu (tablica 7.).

Tablica 7. Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihod	ukupna imovina
koeficijent obrta kratkotrajne imovine	ukupni prihod	kratkotrajna imovina
koeficijent obrta potraživanja	prihodi od prodaje	potraživanja
trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačar, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str.252.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko jedna novčana jedinica aktive stvara novčanih jedinica prihoda. Ako se koeficijent obrta ukupne imovine povećao u odnosu na prethodno promatrano razdoblje prosječno trajanje cirkulacije sredstava u poslovnom procesu se smanjilo te je prisutna pozitivna tendencija u poslovanju. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje odnos jedne novčane jedinice prihoda i kratkotrajne imovine. Povećanje koeficijenta u odnosu na prethodno promatrano razdoblje ukazuje na pozitivnu tendenciju u poslovanju. Koeficijent obrtaja potraživanja izračunava se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i potraživanja. Povećanjem koeficijenta smanjuje se trajanje naplate potraživanja. Trajanje naplate potraživanja dobiva se stavljanjem u odnos broj dana u godini (365) prema koeficijentu obrtaja potraživanja. Pokazatelj je povoljniji ukoliko je dobiveni broj manji što upućuje na manji broj dana potreban za naplatu potraživanja.³¹

³¹ Ekonomski fakultet u Osijeku, posjećeno <http://www.efos.unios.hr/arhiva/dokumenti/Pokazatelji%20aktivnosti.pdf> (30.7.2017)

3.1.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju računa dobiti i gubitka. Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda (tablica 8.). Ukoliko je vrijednost pokazatelja rentabilnosti manja od 1, to znači da poduzeće posluje s gubitkom.³²

Tablica 8. Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi	ukupni rashodi
ekonomičnost poslovanja (prodaje)	prihodi od prodaje	rashodi prodaje
ekonomičnost financiranja	financijski prihodi	financijski rashodi
ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	izvanredni prihodi	izvanredni rashodi

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008. , str. 252

Kod svih prethodno navedenih koeficijenata ekonomičnosti pravilo je da vrijednost pokazatelja ekonomičnosti bude što je moguće veća.

3.1.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade poduzeća, odnosno pokazuju ukupni efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarenja profita³³ (tablica 9).

Tablica 9. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
neto marža profita	neto dobit + kamate	ukupni prihod
bruto marža profita	dobit prije poreza + kamate	ukupni prihod
neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
rentabilnost vlastitoga kapitala (glavnice)	neto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008., str. 253

³² N. Šarlija 2009., „Analiza poslovanja poduzeća“, posjećeno https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf (30.7.2017)

³³ Lj. Vidučić, „Financijski menadžment“, VII. Izd., RRI plus d.o.o., 2011., str 401.

Bruto marža profita stavlja u odnos dobit prije oporezivanja (bruto dobit) uvećanu za kamate s prihodima od prodaje poduzeća. Neto marža profita prikazuje odnos između dobiti nakon oporezivanja (neto dobiti), uvećane za kamate i prihodima od prodaje poduzeća. Razlika između bruto i neto marže, profit je upravo u poreznom opterećenju u odnosu prema prihodima od prodaje. Pokazuje koliki postotak prihoda ostaje u vidu dobiti kojom se može slobodno raspolagati. Pokazatelj povrata na ukupnu imovinu pokazuje koliko je poduzeće zaradilo za svaku kn imovine. Pokazatelj povrata na ukupni kapital pokazuje snagu zarade u odnosu na ulaganje dioničara.³⁴

3.1.6. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja služe za mjerenje uspješnosti ulaganja u redovne (obične) dionice poduzeća. Za izračunavanje ovih pokazatelja, osim podataka iz financijskih izvještaja, potrebni su i podaci o dionicama, posebice o broju i tržišnoj vrijednosti dionica.³⁵

Tablica 10. Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
dobit po dionici (EPS)	neto dobit	broj dionica
dividenda po dionici (DPS)	dio neto dobiti za dividende	broj dionica
odnos isplate dividendi (DPR)	dividenda po dionici (DPS)	dobit po dionici (EPS)
odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	tržišna cijena dionice (PPS)	dobit po dionici (EPS)
ukupna rentabilnost dionice	dobit po dionici (EPS)	tržišna cijena dionice (PPS)
dividendna rentabilnost dionice	dividenda po dionici (DPS)	tržišna cijena dionice (PPS)

Izvor : Obrada skupine autora K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, „Analiza financijskih izvještaja“, Masmedia, Zagreb 2008. ,Str. 254

Zarada po dionici (EPS) pokazuje profitabilnost po jednoj običnoj dionici. EPS se računa na temelju zadnjeg izvješća iz računa dobiti i gubitka, a izražava se u jedinicama (tablica 10.). Dividenda po dionici (DPS) prikazuje koji iznos dividende će dioničar dobiti za svaku dionicu koju posjeduje. Odnos isplate dividendi (DPR) uobičajeno ima pokazatelj manji od 1, jer zarada mora biti veća od dividendi po dionici zato što se dio dobiti zadržava. Ukoliko je manji

³⁴ Doc. dr. sc. Božo Vukoja, „Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka“, posjećeno <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (30.7.2017)

³⁵N. Šarlija 2009., „Analiza poslovanja poduzeća“, posjećeno https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf (30.7.2017)

od 1 dividende su se isplatile iz zadržane dobiti. Pokazatelj rentabilnosti dionice zahtijeva da se prilikom izračunavanja tržišne vrijednosti dionice kapital ne iskazuje po knjigovodstvenoj vrijednosti. Prinos od dividendi prikazuje dividendnu rentabilnost po dionici.³⁶

3.2. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobitka/gubitka i promjena tih svota tijekom vremena (za više uzastopnih godišnjih izvješća). Za izračunavanje promjena u pozicijama financijskih izvješća i njihovo uspoređivanje može se odabrati bazna godina, a ostale godine se onda uspoređuju s njom na temelju izračuna baznih indeksa. Pored toga, mogu se koristiti i usporedbe svake godine s prethodnom godinom na temelju izračuna lančanih (veričnih) indeksa. U nekim izvješćima pojavljuju se obje tehnike uspoređivanja istodobno. Najveći problemi horizontalne analize jesu inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predočenja izvješća, promjene u politici bilanciranja.³⁷

3.3. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza prikazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj. Npr., u aktivni će tekuća aktiva biti prikazana u odnosu na ukupnu aktivu. Na jednak način, troškovi za prodano/bruto profit, troškovi uprave i prodaje, kamate, operativni profit, dobitak itd., biti će prikazani kao postotak od prihoda. Iz usporednog izvješća za vertikalnu analizu bilančnih pozicija može se uočiti kako se kreću odnosi među pozicijama tijekom vremena. Ti bilančni odnosi odraz su politike poslovanja i politike investiranja.³⁸

---

³⁶ Doc. Dr. soc. Božo Vukoja, „Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka“, posjećeno <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (30.7.2017)

³⁷ V. Belak, „Menadžersko računovodstvo“, RRiF plus d.o.o., Zagreb 1995., str. 89

³⁸ V. Belak, „Menadžersko računovodstvo“, RRiF plus d.o.o., Zagreb 1995., str. 93

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA TVRTKE APIS IT D.O.O.

Odabrano poduzeće će se analizirati na temelju godišnjih financijskih izvještaja dostupnih na FINI, sudskom registru te na njihovoj službenoj web stranici provjerenih od ovlaštenog revizora. Prethodno navedeni pokazatelji i teorijski dio poslužiti će kao oslonac praćenja financijskih izvještaja tvrtke APIS IT d.o.o. radi točnog interpretiranja danih rezultata.

4.1. Opće informacije o društvu APIS IT d.o.o.

APIS IT d.o.o. je osnovan krajem 2005. ugovorom između Vlade RH i Grada Zagreba. Zbog svog dugogodišnjeg pomaganja poboljšanju i razvijanju informacijskih sustava Republike Hrvatske i Grada Zagreba nagrađen je povjerenjem. Povjerenje su im iskazali subvencioniranjem većine njihovih projekata poput aplikativnih servisa i informacijskih baza za funkcioniranje moderne i elektronički podržane uprave. Stoga je u svojoj povijesti, od začetaka informatičke djelatnosti na ovim prostorima postao najvažnija informatička tvrtka u zemlji čije usluge omogućavaju racionalizaciju rada državne uprave, olakšavaju svakodnevni život građana i njihovu interakciju s upravom te pomažu gospodarstvenicima u poslovanju i planiranju aktivnosti. U pola stoljeća rada prošao je kroz nekoliko faza :

1964. Osnovan Biro za mehanografiju pri Centru za ekonomski razvoj grada Zagreba

1968. Preimenovanje u Elektronički računski centar (ERC)

1969. Svečano puštanje u pogon sustava IBM 360/30 (4. u svijetu)

1969. Implementacija JMBG –a

1972. Usvojen program Komunalnog informacijskog sustava

1972. Registar prostornih jedinica Grada Zagreba

1973. Informatizacija Doma zdravlja Novi Zagreb

1975. Matice rođenih grada Zagreba

1976. Instalirana i u rad puštena oprema za daljinsku obradu podataka

1977. Preimenovanje u Centar za automatsku obradu podataka (CAOP)

1981. Obrada podataka za popis stanovništva

1987. Preseljenje na novu lokaciju u Prečko i informatička podrška Univerziji

1988. Početak izrade informacijskog sustava Porezne uprave

1990. Zajednička uplatnica za komunalne usluge

1991. Preustroj u Gradski zavod za automatsku obradu podataka (GZAOP)

1993. Početak izrade informacijskog sustava Carinske uprave

1995. Umrežene sve ispostave Porezne uprave

1999. Prva web-aplikacija (Carinske deklaracije)

2000. Projekt Zagreb online

2003. Web-aplikacija za izbore

2005. ePorezna

2007. Jedinstvena uplatnica Zagrebačkog holdinga

2007. Portal Moja uprava

2008. Informatička podrška regionalne interoperabilnosti carinskog sustava

2009. Informatička podrška uvođenju Osobnog identifikacijskog broja (OIB)

2010. Udomljavanje ZIS-a zemljišnih knjiga i katastra

2011. Projekt Umrežena uprava (OIB) druga faza

2012. Zagrebački Geoportal

2013. Fiskalizacija

2013. Preuzimanje ključnih registara

2013. Podrška provođenju izbora članova u Europski parlament

2013. Integracija carinskog sustava RH u sustav EU

2014. JOPPD obrazac

2014. Izrada Osobnog korisničkog pretnca i mobilne aplikacije mPretinac za sustav e-Građani

2015. Nekretnine

2016. Cloud infrastruktura (IaaS)

2017. mZIPP

Među svim inovacijama i sudjelovanju u različitim pothvatima društvo je registrirano za obavljanje sljedećih djelatnosti :

- računalne i srodne djelatnosti,
- djelatnost informacijskog društva,
- savjetovanje u svezi s poslovanjem i upravljanjem,
- tehničko ispitivanje i analiza,
- djelatnosti pakiranja,
- djelatnosti arhiva,
- kupnja i prodaja robe,
- obavljanje trgovačkog posredovanja,
- zastupanje inozemnih tvrtki,
- građenje, projektiranje i nadzor,
- poduka iz djelatnosti informacijskog društva i upravljanja projektima,
- pružanje usluga u nautičkom, seljačkom zdravstvenom, kongresnom, športskom, lovnom i drugim oblicima turizma,
- pružanje ostalih turističkih usluga,
- tiskanje časopisa i drugih periodičnih časopisa, glazbenih rukopisa, karata i atlisa, plakata, igraćih karata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih poslovnih obrazaca i drugih tiskanih trgovačkih stvari, papirne robe za osobne potrebe i drugih tiskanih stvari,
- izdavačka djelatnost,
- knjigoveški i završni radovi,
- priprema i izrada tiskarske forme

Iako je društvo registrirano za obavljanje navedenih djelatnosti u stvarnosti se bavi računalnim i srodnim djelatnostima.

Ulažu u stalni razvoj pospješujući njihovo glavno oruđe a to su profesionalnost i stručnost njihovih zaposlenika. Izdvajaju vrijeme za potrebe korisnika poboljšavajući i unaprjeđujući usluge vezane uz poslove kojima se bave.

4.2. Financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja

Financijski izvještaji tvrtke će omogućiti uvid u stavke namijenjene analizi pojedinog pokazatelja u ovisnosti o kojem je pokazatelju riječ (tablica 11 i 12).

Tablica 11. Skraćena bilanca Agencije za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama

<i>Bilanca</i>				
GODINA	2013	2014	2015	2016
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL (u kn)	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (u kn)	90.338.700	103.168.900	127.149.900	185.556.900
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (u kn)	53.387.800	57.149.600	75.863.300	58.240.500
II. MATERIJALNA IMOVINA (u kn)	34.615.500	43.490.400	48.614.200	44.029.100
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (u kn)	0	0	0	80.000.000
IV. POTRAŽIVANJA (u kn)	0	670.400	1.162.200	260.300
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA (u kn)	2.335.400	1.858.500	1.510.200	3.026.900
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (u kn)	281.796.000	261.823.200	237.501.100	157.582.000
I. ZALIHE	22.013.500	9.052.000	2.206.800	171.100
II. POTRAŽIVANJA (u kn)	40.046.600	55.371.700	53.219.600	32.770.900
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (u kn)	119.574.600	118.697.700	93.431.200	40.064.100
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI (u kn)	100.161.200	78.701.700	88.643.600	84.576.100
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI (u kn)	0	0	0	12.294.100
E) UKUPNO AKTIVA (u kn)	372.134.700	364.992.000	364.651.000	355.433.000
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	1.850.000	1.850.000	1.850.000	1.850.000
GODINA	2013	2014	2015	2016
A) KAPITAL I REZERVE (u kn)	328.205.100	330.966.900	332.434.900	321.400.400
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL (u kn)	238.800.000	238.800.000	238.800.000	238.000.000
II. KAPITALNE REZERVE (u kn)	0	0	0	0

III. REZERVE IZ DOBITI (u kn)	2.964.600	2.964.600	2.964.600	2.964.600
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE (u kn)	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (u kn)	/	/	/	/
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (u kn)	69.643.100	76.362.100	81.498.200	84.829.500
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (u kn)	16.797.500	12.840.300	9.172.100	-5.193.600
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES (u kn)	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	9.626.100	1.983.600	4.870.300	8.818.900
C) DUGOROČNE OBVEZE (u kn)	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (u kn)	34.303.400	32.041.500	27.345.800	20.687.600
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA (u kn)	0	0	0	0
F) UKUPNO – PASIVA (u kn)	372.134.700	364.992.000	364.641.000	355.433.000
G) IZVANBILANČNI ZAPISI (u kn)	1.850.000	1.850.000	1.850.000	1.850.000

Izvor : izrada autora prema podacima sa

https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080541372 posjećeno (31.7.2017)

Tablica 12. Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka Agencije za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama

<i>Račun dobiti i gubitka</i>				
GODINA	2013	2014	2015	2016
I. POSLOVNI PRIHODI (u kn)	212.886.200	206.954.000	215.456.800	201.760.600
*Prihodi od prodaje (u kn)	209.614.200	198.061.600	214.632.500	199.209.000
*Ostali poslovni prihodi (u kn)	3.272.000	8.892.400	824.300	2.551.700
II. POSLOVNI RASHODI (u kn)	194.759.500	194.496.500	210.021.000	211.996.800
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda (u kn)	-31.843.900	-14.593.100	-5.917.600	0
2. Materijalni troškovi (u kn)	74.781.400	76.625.800	74.910.400	73.140.400
3. Troškovi osoblja (u kn)	86.059.600	76.031.700	79.112.000	75.347.600
4. Amortizacija (u kn)	39.565.200	33.477.200	41.681.600	42.794.700
5. Ostali troškovi (u kn)	5.434.500	6.266.900	6.385.200	5.903.600
6. Vrijednosna usklađenja (u kn)	20.248.300	15.905.400	10.345.500	10.825.900
7. Rezerviranja (u kn)	305.900	447.700	2.947.300	3.221.500

8. Ostali poslovni rashodi (u kn)	208.500	334.800	556.600	763.100
III. FINANCIJSKI PRIHODI (u kn)	4.048.400	6.479.400	5.494.600	4.281.500
*Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim (u kn)	0	0	0	0
*Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim (u kn)	4.048.400	6.479.400	5.494.600	1.102.900
IV. FINANCIJSKI RASHODI (u kn)	1.336.600	1.041.400	1.172.700	755.700
*Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima (u kn)	0	0	0	34.500
*Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima (u kn)	1.336.600	1.041.400	1.172.700	721.200
*Ostali financijski rashodi (u kn)	0	0	0	0
*UDIO DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA (u kn)	0	0	0	0
*UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA (u kn)	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (u kn)	216.934.600	213.433.400	220.951.400	206.042.200
X. UKUPNI RASHODI (u kn)	196.096.100	195.537.900	211.193.700	212.752.500
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (u kn)	20.838.500	17.895.500	9.757.700	-6.710.300
1. Dobit prije oporezivanja (u kn)	20.838.500	17.895.500	9.757.700	-
XII. POREZ NA DOBIT (u kn)	4.041.000	5.055.200	585.600	-1.516.700
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (u kn)	16.797.500	12.840.300	9.172.100	-5.193.600
1. Dobit razdoblja (u kn)	16.797.500	12.840.300	9.172.100	-

Izvor : Izrada autora prema podacima sa <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/SudregAction.do> posjećeno (31.7.2017)

4.2.1. Pokazatelji likvidnosti

84.576.100
- 20.687.600 = 4.09

Koeficijent trenutne likvidnosti iznosi 4.09 što je mnogo više od njegove norme od 0.10.

Pokrivenost 1 n.j. kratkoročnih obveza pokrivena je s 4.09 n.j. novčanih sredstava.

$$= \frac{\text{+ } \check{z}}{\text{z}} = \frac{84.576.100+32.770.900}{20.687.600} = 5.67$$

Ovaj pokazatelj izuzima zalihe stoga je precizniji. Koeficijent ubrzane likvidnosti iznosi 5.67 n.j. i njegova vrijednost bi trebala biti 1 ili veća od 1. Budući da je veći on zasigurno zadovoljava uvjete ali bi se trebalo unaprijediti upravljanje gotovinom ukoliko dođe do smanjenja viška gotovine.

$$\acute{c} = \frac{\text{z}}{\text{z}} = \frac{157.582.000}{20.687.600} = 7.61$$

Poduzeće ima sedmerostruko više kratkotrajne imovine od kratkoročnih obveza dok je pravilo da bi koeficijent trebao biti veći od 2. Dođe li do kakvih iznenadnih obveza poduzeće je sposobno podmiriti sve svoje obveze i opet biti likvidno. Usporedba s industrijom pokazala bi radi li se o pretjeranoj likvidnosti.

$$= \frac{\text{+ } \check{z}}{\text{z}} = \frac{185.556.900}{321.400.400+0} = 0.58$$

Naspram ostalih pokazatelja likvidnosti kojima su veće vrijednosti poželjne kod ovoga poduzeće bolje posluje ukoliko mu je vrijednost ispod 1. Veće je učešće radnog kapitala jer će se dio kratkotrajne imovine financirati iz dugoročnih izvora.

4.2.2. Pokazatelji zaduženosti

$$\check{z} = \frac{\text{z}}{\text{z}} = \frac{20.687.600}{355.433.000} = 0.0582 \times 100 = 5.82\%$$

Poduzeće se financira 5.82% iz tuđih izvora (obveze), a ostatak od 94.18% iz vlastitih izvora (kapitala). Do 50% je poželjno se financirati iz tuđih izvora (obveza) iznad toga je stupanj zaduženosti visok.

$$= \frac{\text{z}}{\text{z}} = \frac{\text{z} - \text{z}}{\text{z}} = \frac{355.433.000 - 117.433.000}{355.433.000} = 0.6696 \times 100 = 66.96\%$$

Vrijednost imovine je financirana iz 66.96% vlastitog kapitala, a njegova bi vrijednost općenito trebala biti veća od 50%.

$$= \frac{20.687.000}{238.000.000} = 0.0869 \times 100 = 8.69\%$$

Udio ukupnih obveza u vlastitom kapitalu iznosi 8,69%, a maksimalna vrijednost mu je 1 ili u postocima 100%. Predstavlja kreditnu sposobnost poduzeća i njezinog zaduživanja u odnosu vlastitog naspram tuđeg kapitala.

$$\check{\text{š}} = \frac{9.757.700}{1.172.700} = 8.32$$

U 2016. godini je ostvaren gubitak i kamate ne mogu biti pokrivena gubicima stoga je kao za primjer uzeta 2015. godina u kojoj je operativna dobit ostvarena u poslovanja 8.32 puta veća od plaćenih kamata.

$$\check{\text{z}} = \frac{20.687.000}{84.829.500 + 42.794.700} = 0.1621$$

Trebalo bi 0.1621 godina uz postojeće uvjete poslovanja i ostvarivanja dobiti da poduzeće podmiri svoje ukupne obveze. Ukoliko poduzeće može podmiriti svoje obveze unutar 5 godina ono je solventno i nije prezaduženo.

$$\epsilon = \frac{238.000.000}{185.556.900 - 1.28 \times 100 - 128\%}$$

Stupanj pokrića I pokazuje pokriće dugotrajne imovine glavnicom. Stupanj pokrića je iznad poželjne vrijednosti 1 te je dugotrajna imovina više od traženog pokrivena glavnicom.

$$\check{\text{c}} = \frac{238.000.000 + 0}{185.556.900} = 1.28 \times 100 = 128\%$$

Stupanj pokrića II je jednak stupnju pokrića I jer poduzeće nema dugoročnih obveza. Ovaj pokazatelj također je viši od poželjnog te je dugotrajna imovina pokrivena glavnicom i dugoročnim obvezama.

4.2.3. Pokazatelji aktivnosti

$$h = \frac{206.042.200}{355.433.000} = 0.5797 \approx 0.58$$

Ukupna imovina se obrne 0.58 puta tijekom jedne godine. Točnije 1 novčana jedinica ukupne imovine stvara 0.58 novčanih jedinica prihoda od prodaje. Za navedeni pokazatelj poželjno je da je vrijednost što veća.

$$= \frac{h}{z} = \frac{206.042.200}{157.582.000} = 1.31$$

Kratkotrajna imovina se obrne 1.31 puta tijekom jedne godine. Također je poželjno da je vrijednost što veća radi toga što 1 novčana jedinica kratkotrajne imovine bi stvarala 1.31 novčanih jedinica ukupnih prihoda.

$$\checkmark = \frac{h}{z} = \frac{199.209.000}{32.770.900} = 6.08$$

Potraživanja se obrnu 6.08 puta tijekom jedne godine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da se 6.08 novčanih jedinica prihoda od prodaje ostvaruje uloženom kunom u potraživanje.

$$\checkmark = \frac{(365)}{z} = \frac{365}{6.08} = 60.03 \approx 60$$

Poduzeću je potrebno 60 dana da bi naplatilo vlastito potraživanje. Cilj im je smanjiti broj dana naplate potraživanja kako bi što prije imali novac raspoloživ za upotrebu.

4.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

$$\checkmark = \frac{h}{a} = \frac{206.042.200}{212.752.500} = 0.97$$

Za pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja je da bude jednak 1 ili veći od 1. U 2016. godini to nije slučaj iz razloga jer su rashodi veći od prihoda.

$$\checkmark ( ) = \frac{h}{a} = \frac{199.209.000}{212.752.500} = 0.94$$

Ovdje je poželjna vrijednost što veća od 1, a to nije zadovoljeno jer su rashodi prodaje veći od prihoda od prodaje.

$$\checkmark = \frac{h}{a} = \frac{4.281.500}{755.700} = 5.67$$

Ovaj pokazatelj je zadovoljavajući uvjet mu nalaže da mora biti veći od 1, a on je mnogo je veći od minimalno postavljenog uvjeta.

$$\checkmark \quad h = \frac{h}{a} = \frac{1}{1} = 1$$

Poduzeće nije sklono izvanrednim aktivnostima.

4.2.5. Pokazatelji profitabilnosti

$$\checkmark = \frac{9.172.100 + 1.172.700}{220.951.400} = 0.04682 \times 100 = 4.68\%$$

Neto marža iznosi 4.68%, to znači da poduzeću ostaje na raspolaganju samo 4.68% dobitka s kojim se može slobodno raspolagati nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobit.

$$\checkmark = \frac{9.757.700 + 1.172.700}{220.951.400} = 0.0495 \times 100 = 4.95\%$$

Bruto profitna marža pokazuje da društvu nakon pokrivanja proizvodnih troškova ostaje 4.95% prihoda za pokrivanje troškova uprave i prodaje, troškova financiranja te za ostvarenje dobiti.

$$= \frac{9.172.100 + 1.172.700}{364.651.000} = 0.02837 \times 100 = 2.84\%$$

Pokazatelji rentabilnosti imovine su indikatori uspješnosti korištenja imovine u stvaranju dobiti. Kod neto rentabilnosti imovine pokazatelj pokazuje da je na 100 investiranih novčanih jedinica u aktivu društva ostvareno 2.84 novčanih jedinica neto dobiti uvećane za kamate.

$$= \frac{9.757.700 + 1.172.700}{364.651.000} = 0.02997 \times 100 = 2.99\%$$

Kod bruto rentabilnosti imovine samo je dobit uvećana za poreze te pokazuje da je na 100 investiranih novčanih jedinica u aktivu društva ostvareno 2.99 novčanih jedinica bruto dobiti uvećane za kamate.

( ) =

9.172.100
-238.800.000 - 0,26411100 = 3,84%

( )

Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje da je 3.84 novčanih jedinica dobiti nakon oporezivanja proizašlo iz 100 novčanih jedinica vlastitog uloženog kapitala.

4.2.6. Pokazatelji investiranja

Tvrtka posluje kao društvo s ograničenom odgovornošću i nema pristup trgovanju na burzi.

4.3. Horizontalna analiza

Analizirati će se apsolutne i relativne promjene kroz 3 godine u pozicijama financijskih izvještaja. Točnije obraditi će se samo bilanca i njezine najvažnije stavke koje sačinjavaju aktivu i pasivu (tablica 13).

Tablica 13 : Horizontalna analiza skraćene bilance

Bilanca	2014	2015	2016	Apsolutna promjena 2014-2015	Relativna promjena 2014-2015	Apsolutna promjena 2015-2016	Relativna promjena 2015-2016
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL (u kn)	0	0	0	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (u kn)	103.168.900	127.149.000	185.556.900	23.980.100	23.24%	58.407.900	45.94%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (u kn)	261.823.200	237.501.100	157.582.000	-24.322.100	-9.29%	-79.919.100	-33.65%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI (u kn)	0	0	12.294.100	0	0	12.294.100	0
E) UKUPNO AKTIVA (u kn)	364.992.000	364.651.000	355.433.000	-341.000	-0.09%	-9.218.000	-25.28%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	1.850.000	1.850.000	1.850.000	0	0	0	0
A)KAPITAL I	330.966.900	332.434.900	321.400.400	1.468.000	0.44%	-	-3.32%

REZERVE (u kn)						11.034.500	
B) REZERVIRANJA	1.983.600	4.870.300	8.818.900	2.886.700	145.53%	3.948.600	81.08%
C) DUGOROČNE OBVEZE (u kn)	0	0	0	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (u kn)	32.041.500	27.345.800	20.687.600	-4.695.700	-14.66%	-6.685.200	-24.35%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA (u kn)	0	0	0	0	0	0	0
F) UKUPNO – PASIVA (u kn)	364.992.000	364.641.000	355.433.000	-341.000	-0.09%	-9.218.000	-25.28%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI (u kn)	1.850.000	1.850.000	1.850.000	0	0	0	0

Izvor : Izrada autora prema podacima sa <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/SudregAction.do> posjećeno (2.8.2017)

Dugotrajna imovina je u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu veća za 23.24% tj. za 23.980.100 n.j., a 2016. godina u odnosu na 2015. godinu veća je za 45.94% tj. za 58.407.900 n.j.

Kratkotrajna imovina je u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu smanjena za -9.29% tj. manja za 24.332.100 n.j., a 2016. godina u odnosu na 2015. godinu također se smanjila ali za -33.65% tj. za 79.919.100 n.j.

Kratkoročne obveze u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu su se smanjile za 14.66% tj. manja za 4.695.700 n.j., a 2016. godina u odnosu na 2015. godinu smanjena je za 24.35% tj. za 6.685.200 n.j.

Kapital i rezerve bilježe porast u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu za 0.44% tj. 1.468.000 n.j., a 2016. godina u odnosu na 2015. smanjenje za -3.32% tj. za 11.034.500 n.j.

Rezerviranja su se u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu povećala za 145.53% tj. 2.886.700. a 2016. godina u odnosu na 2015. je veća za 81.08% tj. 3.948.600 n.j.

4.4. Vertikalna analiza

Za razliku od prethodne analize ova analiza će pokazati postotni udjel svake stavke iz bilance u odnosu na odgovarajući zbroj (tablica 14).

Tablica 14 : Vertikalna analiza skraćene bilance

Bilanca	2014	2015	2016	Relativna promjena 2014	Relativna promjena 2015	Relativna promjena 2016
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (u kn)	103.168.900	127.149.000	185.556.900	28.27%	34.87%	52.21%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (u kn)	261.823.200	237.501.100	157.582.000	71.73%	65.13%	44.34%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHOD (u kn)	0	0	12.294.100	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA (u kn)	364.992.000	364.651.000	355.433.000	100%	100%	100%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	1.850.000	1.850.000	1.850.000	100%	100%	100%
A) KAPITAL I REZERVE (u kn)	330.966.900	332.434.900	321.400.400	90.68%	91.17%	90.43%
B) REZERVIRANJA	1.983.600	4.830.300	8.818.900	0.54%	1.33%	2.48%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (u kn)	32.041.500	27.345.800	20.687.6000	8.78%	7.5%	5.82%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA (u kn)	0	0	0	0	0	0
F) UKUPNO – PASIVA (u kn)	364.992.000	364.641.000	355.433.000	100%	100%	100%

G) IZVANBILANČNI ZAPISI (u kn)	1.850.000	1.850.000	1.850.000	100%	100%	100%
---	------------------	------------------	------------------	-------------	-------------	-------------

Izvor : izrada autora prema podacima sa <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/SudregAction.do> posjećeno (4.8.2017)

U strukturi aktive u 2014. najveći udio čini kratkotrajne imovina s 71.73% u odnosu na dugotrajnu imovinu koja je tada najmanje iznosila s 28.27 %. Taj niz se nastavlja i u 2015. godini gdje je udio kratkotrajne imovine se smanjio na 65.13% ali i dalje veći od dugotrajne imovine čiji je udio 34.87%. U 2016. godini se stanje aktive mijenja te veći udio ima dugotrajna imovina s 52.21% nad kratkotrajnom imovinom koja iznosi 44.34%.

U strukturi pasive u 2014. godini najveći udio imaju kapital i rezerve s 90.68% kao i ostalim promatranim godinama, gdje su 2015. godine iznosile 91.17%, a u 2016. godini su iznosile 90.43%. Idealan odnos kapitala i rezerve u ukupnoj pasivi bi trebao biti 50% ovdje je u sva tri slučaja mnogo veći od granične mjere stoga ova tvrtka većinom svojim sredstvima upravlja poslovanjem. Rezerviranja imaju najmanji udio u strukturi pasive kroz sva tri promatrana razdoblja u 2014. godini iznosi 0.54%, a u 2015. godini taj iznos raste na 1.33% i u 2016. godini udio rezerviranja je najviši i iznosi 2.48%. Kratkoročne obveze su nekakva zlatna sredina u strukturi pasive u 2014. godini kad iznose najviše 8.78% i lagano se spuštaju u 2015. godini na 7.5%. U 2016. godini su znatno manje i iznose 5.82% budući da poduzeće iz godine u godinu sve efikasnije podmiruje kratkoročne obveze.

5. ZAKLJUČAK

Poduzeća ne bi mogla pratiti vlastito poslovanje da ne izrađuju financijske izvještaje gdje bilježe najvažnije informacije. Na temelju prethodnih izvještaja i izmjerenih pokazatelja mogu donositi planove za buduće razdoblje te iskoristiti znanje u području projekata. Uostalom, korisnici financijskih izvještaja ako su dobro upoznati s stavkama i djelovanjem pojedinih mogu ući u bit samog računovodstvenog sustava i financijskog svijeta.

Zakoni i pravila se stalno mijenjaju. Stoga se u ovom svijetu stalno mora biti aktualan kako bi mogli napredovati i doprinositi gospodarskom okruženju. Zanimljivo je pratiti kretanje uspješnih kao i neuspješnih poduzeća jer su dobar primjer ako se ikada odlučite za poduzetnički poduhvat da budete dovoljno spremni da se nosite konkurencijom, poteškoćama i izazovima koji vas čekaju.

Pokazatelji su odličan indikator u slučaju potrebe za točnijim informacijama o poduzeću koje se na temelju brojki i stavki ne mogu odmah iskazati. Uz podatke za vremenski period može se pratiti tijek poslovanja iz godine u godinu te vidjeti kako se poduzeće stvarno nosi s izazovima. Na primjeru Agencije za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama prikazana je moć financijskih izvještaja i njezinih pokazatelja u realnom životu.

Poduzeće se ne bavi investiranjem već samo unaprjeđenjem postojeće opreme i tehnologije. Posluje kao društvo s ograničenom odgovornošću te se njezine dionice ne nalaze na burzi i udjeli im se ne sastoje od dionica. Horizontalnom analizom uočava se da stavke iz godine u godinu variraju ali većinom u istom smjeru smanjenja ili povećanja. Vertikalna analiza prikazuje da struktura aktive je većinom sastavljena od kratkotrajne imovine, a ostatak od dugotrajne imovine. Pasiva ima drukčiji slučaj gdje kapital čini više od 90% njihove strukture slijede kratkoročne obveze ispod 10%, a rezerviranja se kreću ispod 2%.

Teorija služi kao temelj i oslonac za daljnje istraživanje te kao pomoć u praktičnom dijelu. Uz to znanje i informacije s prikupljenim podacima poslovanje poduzeća se može procijeniti. Više nije tajna s čime se poduzeće bavi i koliko je ono sposobno sudjelovati na tržištu, ako se kvalitetno analizira njihove financijske izvještaje koje su obvezni objavljivati.

Zaključiti se može da je poduzeće likvidno, većinom se samofinancira, financijski je stabilno, nije zaduženo, brzo dolazi do sredstava, vrijeme naplate potraživanja mu je malo, profitabilno, ali uzimajući u prosjek sve promatrane godine poduzeće je neekonomično.

LITERATURA

1. Članak 14. Stavka 1. Zakona o računovodstvu (NN, broj 109/07) d.o.o, Zagreb 2008.
2. Doc. Dr. soc. Božo Vukoja, „Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka“, posjećeno <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskih-izvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (30.7.2017)
3. Dr. sc. Marino Turčić, Ciljevi prezentiranja financijskog izvještaja, RRiF, BR. 8/12
4. Dr. sc. Vlado Brkanić, ovl. rač. I ovl. rev. RRiF, br. 3/2003
5. Dr. Šime Guzić, ovl. rač., XI. Bilješke uz financijska izvješća, RRiF, BR. 1/13
6. Ekonomski fakultet u Osijeku, posjećeno <http://www.efos.unios.hr/arhiva/dokumenti/Pokazatelji%20aktivnosti.pdf> (30.7.2017)
7. I. Dropulić, nastavni materijali, Menadžersko računovodstvo, Split 2016., Ekonomski fakultet u Splitu
8. Jasna Vuk, dipl. oec i ovl. rač., IX. Izvještaj o novčanom tijeku, RRiF br. 1/13
9. K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever, L. Žager, Analiza financijskih izvještaja, Masmmedia d.o.o, Zagreb 2008.
10. K. Žager, L. Žager, Analiza financijskih izvještaja, Masmmedia d.o.o, Zagreb 1999.
11. Lj. Vidučić, S. Pepur, M. Šimić Šarić, Financijski menadžment, IX. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, RRiF plus d.o.o., Zagreb 2015.
12. Mag. oec. univ. spec., X. Izvještaj o ostalom sveobuhvatnom dobitku, RRiF, br. 1/11
13. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 2004.
14. Mr.sc. Vesna Vučemilović, Financijska analiza – financijski pokazatelji, posjećeno <http://www.vsmti.hr/en/courses/course.../2928-5financijska-analiza.html> (30.7.2017)
15. N. Šarlija 2009., Analiza poslovanja poduzeća, posjećeno https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf
16. Račun dobiti i gubitka, dostupno na : https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Racun_dobiti_i_gubitka.pdf (posjećeno 26.07.2017)
17. Službena stranica promatranog poduzeća posjećeno <https://www.apis-it.hr/apisit/index.html#/> (9.5.2017)
18. Sveučilište u Zadru http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znans_tvenih_istrazivanja.pdf
19. V. Belak, Menadžersko računovodstvo, RRiF plus d.o.o., Zagreb 1995.
20. V. Belak, N. Vudrić, Osnove suvremenog računovodstva, Belax Excellens d.o.o., Zagreb 2012.
21. Zakon o računovodstvu NN 78/15, 134/15, 120/16

POPIS SLIKA

Slika 1 : Oblici kratkotrajne imovine

Slika 2 : Oblici dugotrajne imovine

POPIS TABLICA

Tablica 1 : Prikaz skraćene bilance (na određeni datum)

Tablica 2 : Prikaz računa dobitka i gubitka (za razdoblje jedne izvještajne godine)

Tablica 3 : Primjer obrasca Izvješća o novčanom tijeku za razdoblje jedne izvještajne godine
– indirektna metoda

Tablica 4 : Primjer obrasca Izvješća o novčanom tijeku za razdoblje jedne izvještajne godine
– direktna metoda

Tablica 5 : Pokazatelji likvidnosti

Tablica 6 : Pokazatelji zaduženosti

Tablica 7 : Pokazatelji aktivnosti

Tablica 8 : Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 9 : Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 10 : Pokazatelji investiranja

Tablica 11 : Skraćena bilanca agencije za podršku informacijskim sustavima i
informacijskim tehnologijama

Tablica 12 : Skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka Agencije za podršku informacijskim
sustavima i informacijskim tehnologijama

Tablica 13 : Horizontalna analiza skraćene bilance

Tablica 14 : Vertikalna analiza skraćene bilance

SAŽETAK

Završni rad bavi se teorijskim dijelom financijskih izvještaja te njihovim izračunom i interpretacijom danih pokazatelja. Bržem i kvalitetnijem dolaženju do informacija poslužili su financijski pokazatelji, horizontalna analiza i vertikalna analiza. Cilj rada je bio na temelju teorijskog dijela pokazati kretanje na praktičnom primjeru. Kombiniranjem tih dviju međuovisnosti promatralo se Agenciju za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama u njihovoj slabosti i njihovom uspjehu. Rezultati analize dali su uvid u poslovanje društva i kako se poduzeće nosi s budućim preprekama. Po pitanju likvidnosti u svim područjima zadovoljava taj uvjet, samofinancira se i nema problema s zaduživanjem kod drugih, brzo mu se obrću sredstva što znači da potrebe za gotovinom zadovoljava, ali usprkos svim prednostima ono u 2016. godini je neekonomično i u budućnosti bi trebalo pripaziti na rashode i povećati prihode poduzeća.

Ključne riječi: analiza financijskih izvještaja, temeljni financijski izvještaji, financijski pokazatelji uspješnosti poslovanja

SUMMARY

This thesis deals with theoretical part of financial statements and their calculation and interpretation of the given indicators. Faster, better-reaching information was used by financial indicators, horizontal analysis and vertical analysis. The aim was to show the movement on a practical example based on the theoretical part. By combining these two interdependencies, the „Information Systems and Information Agency“ was observed in their weakness and their success. The results of the analysis gave insight into the company's business and how the company faces future obstacles. Regarding liquidity in all areas, this condition is met, it is self-financed and there is no need to borrow from others, it quickly turns into resources which means that cash needs are met, but in spite of all benefits of the company in 2016. It is uneconomical and in the future reduce spending and increase company revenue.

Key words: analysis of financial statement, annual financial report, financial performance indicators